PRIME TRANSACTION

Ce si cum va influenta evolutia bursei in al doilea semestru al lui 2025

- Prima parte -

Ce si cum va influenta evolutia bursei in al doilea semestru al lui 2025

- Prima parte -

Oarecum nesperat, anul 2025 a adus o performanta investitionala peste asteptarile cu care l-am creditat la inceputul sau. Creuzetul politic, social si economic romanesc a creat pana acum o formula castigatoare pentru cei care au investit pe bursa, desi am traversat suficiente momente in care un astfel de deznodamant nu mai parea sa detina sanse reale de concretizare.

Ce se va intampla in a doua parte a anului? Mai poate piata sa creasca sau vom intra pe un trend stagnant ori poate chiar pe unul cu corectii bursiere? Sunt intrebarile care ne obliga sa trecem in revista principalii factori care ar putea influenta piata bursiera romaneasca in a doua jumatate a anului. Care sunt cei 10 factori identificati si cum ar putea ei sa isi lase amprenta asupra evolutiei bursiere vom vedea in randurile de mai jos.

Anul curent depaseste asteptarile

Indicii de tip randament total (care includ si dividendele distribuite) au inregistrat cresteri de 15%-17% in prima jumatate a anului curent, ceea ce a adus o apreciere a investitiilor pe bursa romaneasca, in termeni reali, de peste 12%. Este o performanta buna spre foarte buna, in orice caz peste asteptari a pietei bursiere romanesti.

Ulterior, in primele doua saptamani din semestrul doi, piata a continuat ascensiunea in mod sustinut, adaugand un salt suplimentar de circa 6%.

Evident, caracterizarea pozitiva a evolutiilor bursiere interne este sustinuta si de faptul ca a fost obtinuta in conditii de incertitudine politica ridicata si pe fundalul deprecierii echilibrelor din economie. Au fost momente, in aceasta perioada, in care multe scenarii mult mai negative pareau ca au sanse mult mai mari de realizare.

Insa cel mai important, dupa cum vedem din graficul de mai jos (al indicelui de randament total BET-TR), a fost faptul ca evolutia bursei locale in primul semestru a reusit sa indeplineasca un obiectiv pe care il putem

clasifica ca fiind cu adevarat valoros - trendul general al pietei s-a pastrat unul clar pozitiv, odata cu stabilirea unor noi maxime istorice.

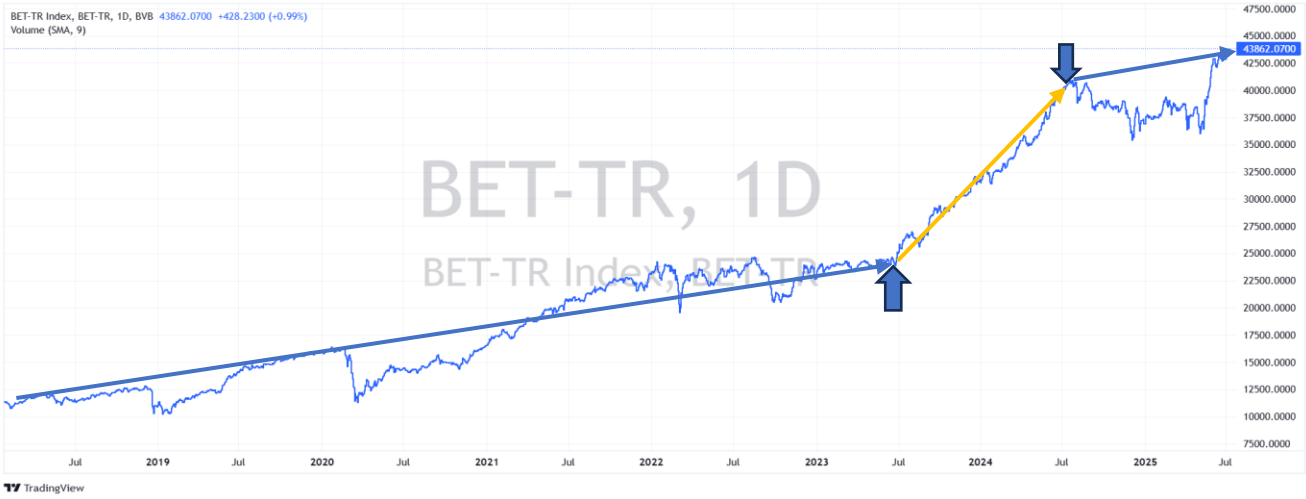

Totusi, este util sa facem o remarca in legatura cu dinamica cresterii bursei romanesti din ultimii ani. Pana la momentul listarii Hidroelectrica, cel mai important IPO de pe piata locala, ritmul de crestere, destul de bine conturat de altfel, s-a pastrat pe o dinamica relativ “cuminte”. IPO-ul Hidroelectrica a schimbat aceasta realitate, piata urcand cu pasi mai rapizi spre noi maxime istorice. Trendul puternic de ascensiune a durat exact un an, pana cand cresterea pensiilor publice (impreuna cu cea a castigurilor salariale bugetare) a deteriorat suficient de puternic asteptarile pentru economia romaneasca pentru ca piata bursiera locala sa inregistreze marcari semnificative de profit.

In acest moment, ritmul de crestere din ultimul an a revenit la media multianuala. Ramane de vazut daca revenirea la dinamica mai asezata din trecut va fi un scenariu realist sau piata locala ar putea accelera din nou.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Factori de influenta bursiera

Am identificat zece factori importanti care ar putea marca decisiv evolutia pietei bursiere locale. Cu siguranta, numarul lor este mai mare, insa ne-am oprit asupra celor predictibili si mai ales a celor care au demonstrat si in trecut ca pot influenta sentimentul de piata si dinamica cererii si ofertei de instrumente financiare. Pentru sinteza, i-am grupat in patru mari categorii.

GUVERNAREA

Un lucru care a lipsit Romaniei in ultimii doi ani a fost un act de guvernare care sa creeze plus-valoare economica. Intrarea in logica electorala a anulat instinctul economic pe care orice guvern trebuie sa il aiba bine dezvoltat. Am vazut o serie de masuri care au sfidat logica economica, iar aceasta realitate nu a ramas fara urmari. Cresterea rapida a costurilor de finantare a facut tandem cu cresterea nevoilor statului roman de noi resurse financiare pentru onorarea unor angajamente sociale peste ceea ce isi permitea.

1. **Programul de guvernare**

In urma alegerilor prezidentiale, un nou guvern incearca sa repuna pe linia de plutire finantele romanesti, astfel incat economia romaneasca sa simta din nou „pamant solid" sub picioare.

Avem promisiunea a trei pachete legislative din partea noului guvern care vor schimba semnificativ peisajul fiscal si modul de organizare a partii din economie controlata de statul roman. Primul pachet a fost conceput cu scopul declarat de a frana dezechilibrele financiare majore ale finantelor publice romanesti, pe fondul iminentei evaluari facute de partenerii externi de finantare ai Romaniei. Si el pare, privind dinspre reactia pietelor financiare, ca a avut succes.

Al doilea, conform declaratiilor guvernamentale, isi propune sa calibereze dezechilibrele din zona finantelor publice, din zona lucratorilor bugetari si a functionarii intreprinderilor de stat. Nu am primit deocamdata decat informatii generale, la nivel de principii, insa se sugereaza ca decenta si folosirea cu masura a banilor publici vor constitui filozofia acestui pachet.

Astfel de masuri, chiar daca nu genereaza un impact financiar semnificativ, au un impact puternic asupra modului in care reforma este privita si mai ales acceptata. Sunt genul de initiative care pot (sau nu) sa

creeze coerenta sociala si ulterior adoptarea masurilor de reasezare fiscala de cea mai mare parte a populatiei si a agentilor economici.

Al treilea pachet nu este inca bine conturat. Probabil vom vedea masuri legislative care necesita o pregatire legislativa mai indelungata, dar si masuri care sa inlature bariere din calea dezvoltarii economiei si care sa puna bazele unei relansari economice romanesti.

Desigur, exista mult pesimism in Romania atunci cand cei care guverneaza promit ceva. In plus, contraintuitiv pentru societatea romaneasca, de aceasta data echipa guvernamentala a inceput prin a cere si a promis ca va reveni ulterior cu masuri de egalizare a sarcinii fiscale si a dezechilibrelor de remunerare sau taxare.

In acest moment, presiunea pentru reforme reale si de impact este foarte mare. Cu siguranta urmeaza noi si noi masuri pe care zona guvernamentala le va anunta in saptamanile care vor urma. Ca atare, elementele concrete ale acestor pachete legislative vor avea un impact semnificativ asupra economiei si implicit asupra apetitului de risc pe piata bursiera romaneasca. Primii pasi au fost pozitivi, insa mai sunt multi altii de facut.

2. Clasa politica si societatea romaneasca

Clasa politica romaneasca pare, inca, foarte fragila. Sub impulsul fricii de a devia de la parcursul european, avem o alianta de partide proeuropene, care functioneaza uitand sau anuland resorturile doctrinare pe baza carora au atras membri si au castigat reprezentare parlamentara in ultimii ani.

Socul procesului electoral prezidential pare sa fi schimbat paradigma in politica locala. Dintr-o activitate publica dominata de un iz al interesul personal extrem de puternic, pare ca avem sanse ca, macar partial, aceasta sa se transforme intr-o activitate in folosul societatii.

Modelul economic nou pe care Romania trebuie sa il gaseasca pentru a creste in continuare este indisolubil legat de existenta unei clase politice care sa il construiasca, sa il asume si sa il apere in anii ce vor veni.

Orice penetrare in politicile publice a populismului si, in general, a masurilor economice care satisfac doar instincte politice va dauna semnificativ economiei romanesti, lipsita in prezent de buffer-e de siguranta care ar putea absorbi socul unor astfel de masuri negative. Pentru exemplificare, in graficul de mai sus (al BET-TR), sagetile indica influenta unor decizii politice asupra bursei. Sageata ascendenta a fost generata de decizia statului roman de a incuraja listarea celei mai importante companii de stat la BVB, iar cea descendenta de o serie de decizii populiste care au culminat cu cresterea semnificativa a pensiilor publice, decizii lipsite de suport financiar in economie.

Clasa politica reprezinta societatea romaneasca. O societate, din pacate, prea putin interesata de guvernare, pana in momentele in care frica naste reactii. Alegerile prezidentiale au indicat clar ce putere poate avea o societate care se trezeste din letargia de zi cu zi si care poate indica directia unei natiuni, impunand clasei politice drumul de urmat.

Presiunea pe care societatea o poate pune pe clasa politica este un element esential al schimbarii. Iar schimbarea reala, credibila, spre procese economice eficiente, da incredere cetatenilor in actul politic si implicit in echipa de guvernare. Vorbim, in fapt, despre un cerc virtuos.

Orice program de guvernare care nu are sprijinul celor doua elemente – clasa politica si societatea – este sortit esecului. Ca atare, gradul de adoptare de catre acestea a politicilor de guvernare in lunile ce vor urma, pe masura ce masurile de ajustare si reforma vor fi anuntate, va avea un nivel ridicat de influenta asupra pietei bursiere locale, reflectandu-se in sentimentul general de piata.

3. Reforma companiilor de stat

Bursa de Valori Bucuresti este puternic legata de sectorul societatilor de stat listate. Dintre primele zece companii, dupa capitalizarea bursiera, din indicele principal BET, jumatate au statul roman ca actionar majoritar (sau principal, in cazul Electrica).

Una dintre caracteristicile atractive ale acestor companii o reprezinta politica lor de dividend, prin care minim 50% din profitul distribuibil revine actionarilor in fiecare an. In discutiile care au insotit crearea noului program de guvernare a fost vehiculata ideea renuntarii la aceasta obligativitate a distribuirii de dividende. O astfel de decizie ar afecta atractivitatea companiilor de stat listate, in special in randul investitorilor de retail.

Pe de alta parte, se insista puternic pe reforma companiilor de stat. Aeroportul Otopeni, Portul Constanta, Salrom, EXIMBANK, CEC Bank, Posta Romana – toate aceste companii importante din economie au fost fie criticate, fie indicate ca entitati economice care ar putea evolua mai bine.

Listarea lor pe piata bursiera cu siguranta ar rezolva, in mod natural, foarte multe dintre neajunsurile semnalate. Exemple precum OMV Petrom sau, mai recent, Hidroelectrica sunt graitoare cu privire la cresterea gradului de transparenta si, mai ales, a performantei financiare a companiilor de stat atunci cand acestea intra in procesul de transformare in societati deschise si listate.

Un astfel de program de listari ar reprezenta nu doar cel mai bun si rapid mijloc de eficientizare a numeroase companii de stat, ci si o mare „gura de oxigen" pentru piata bursiera romaneasca prin prisma ofertei de instrumente financiare.

Listarea companiilor ar putea aduce si un al doilea beneficiu statului roman. Acesta ar putea obtine capital suplimentar, in calitate de vanzator, pentru o reasezare mai rapida si mai putin dureroasa a finantelor publice. Acest lucru ar putea fi obtinut inclusiv prin vanzarea unor noi pachete minoritare la societati deja listate.

De exemplu, daca statul roman ar vinde pe bursa pachete de actiuni la cei trei mari producatori de energie listati, pastrand calitatea de actionar majoritar, ar putea incasa, la preturile de piata, peste 25 de miliarde de lei, dupa cum reiese din tabelul alaturat.

Companie	procent maxim de vanzare	valoare de piata (mld.lei)
Hidroelectrica	29.0%	16
Romgaz	19.0%	5.5
Nuclearlectrica	31.5%	4.3
		sursa: bvb.ro

Pentru piata bursiera locala, astfel de initiative sunt extrem de pozitive, deoarece vizeaza direct problema fundamentala a bursei romanesti: lipsa de lichiditate. In fapt, acestea ar putea echivala cu accederea in zona pietelor emergente in cadrul clasificarii MSCI – un obiectiv important al strategiei de dezvoltare a pietei locale.

Un astfel de statut al pietei bursiere locale ar fi o veste buna si pentru statul roman, care isi dezvolta cu tenacitate piata titlurilor de stat la BVB prin programul de emisiuni Fidelis. Mai mult capital extern pe piata romaneasca inseamna costuri mai mici de finantare si o lichiditate mult imbunatatita.

Partenerii de finantare ai Romaniei

Am vazut cat de importanti sunt partenerii de finantare ai Romaniei in discursul public din ultimele saptamani. Frica de retrogradarea ratingului de tara si, implicit, de un acces mai redus si mai scump la finantare a fost folosita ca unul dintre argumentele principale pentru explicarea primului pachet de ajustare fiscala.

Agentiile de rating, ca auditori credibili ai starii economiei pentru marii investitori institutionali, si Comisia Europeana, ca generator al unui flux de capital extern asumat la nivel politic, sunt cei doi parametri ai ecuatiei bugetare care nu mai pot fi ignorati in acest moment.

Ca atare, orice opinie a acestora devine importanta, iar orice declaratie sau analiza a lor privind evolutiilor economice din Romania va avea un impact asupra evaluarii activelor financiare si a trendurilor pietelor financiare locale.

4. Agentii de rating si reclasificari agentii de indici

Exista trei mari agentii de rating care, in cadrul programelor normale de revizuire, vor acorda noi ratinguri de tara Romaniei. Opinia lor este foarte importanta deoarece este creditata cu un grad de obiectivitate semnificativ mai mare decat al altor actori (guverne, investitori, institutii, etc.), care, avand interese directe in aceste evaluari, pot fi acuzati de subiectivism.

Cele trei agentii acorda un calificativ generic, incadrand, pe baza mai multor criterii relativ obiective, economiile in zone recomandate investitorilor si in zone mai putin sigure. Calificativele care recomanda abtinerea de la investitii, cel putin pentru anumite categorii de investitori, sunt denumite „Junk". Vedem aceasta clasificare in tabelul alaturat, in ordinea descrescatoare a calitatii mediului de investitii.

La toate cele trei agentii de rating importante, Romania se afla pe ultima treapta a ratingurilor recomandate pentru investitii, cu perspectiva negativa.

Credit Rating Scales by Agency, Long-Term

Moody's	S&P	Fitch	
Aaa	AAA	AAA	Prime
Aa1	AA+	AA+	High grade
Aa2	AA	AA	
Aa3	AA-	AA-	
A1	A+	A+	Upper medium grade
A2	A	A	
A3	A-	A-	
Baa1	BBB+	BBB+	Lower medium grade
Baa2	BBB	BBB	
Baa3	BBB-	BBB-	
Ba1	BB+	BB+	Non-investment grade speculative
Ba2	BB	BB	
Ba3	BB-	BB-	
B1	B+	B+	Highly speculative
B2	B	B	
B3	B-	B-	
Caa1	CCC+	CCC	Substantial risk
Caa2	CCC		Extremely speculative
Caa3	CCC-		Default imminent with little prospect for recovery
Ca	CC	CC	
	C	C	
C	D	D	In default
/			
/			

"Junk"

WOLFSTREET.com

Agentia de rating Fitch va fi prima care va oferi un nou rating Romaniei, acest lucru fiind programat pentru data de **15 august**. In tabelul alaturat vedem evolutia ratingului de tara al Romaniei, acordat de Fitch, in ultimii sase ani.

In preambulul revizuirii din august, agentia a publicat un comunicat de presa in care mentioneaza ca implementarea celui mai recent pachet de consolidare al Romaniei va sta la baza previziunilor fiscale actualizate, ce vor fi analizate la revizuirea ratingului suveran programata pentru 15 august. Masura in care aceste reforme imbunatatesc perspectivele de stabilizare a datoriei si contribuie la reconstructia credibilitatii fiscale va tine cont si de evaluarea impactului macroeconomic si a riscurilor potentiale legate de implementarea lor.

Fitch – Istoric evaluare risc suveran

Acțiune	Data	În valută		În monedă locală		Perspectiva	Plafon țară
		Termen lung	Termen scurt	Termen lung	Termen scurt		
Confirmare rating și perspectivă	21 feb 2025	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
Modificare perspectivă	17 dec 2024	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
Confirmare rating și perspectivă	30 aug 2024	BBB-	F3	BBB-	F3	Stabilă	BBB+
Confirmare rating și perspectivă	1 mar 2024	BBB-	F3	BBB-	F3	Stabilă	BBB+
Confirmare rating și perspectivă	8 sept 2023	BBB-	F3	BBB-	F3	Stabilă	BBB+
Modificare perspectivă	24 martie 2023	BBB-	F3	BBB-	F3	Stabilă	BBB+
Confirmare rating și perspectivă	7 oct 2022	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
	8 apr 2022	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
	22 oct 2021	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
	23 apr 2021	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
	30 oct 2020	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
Modificare perspectivă	17 apr 2020	BBB-	F3	BBB-	F3	Negativă	BBB+
Confirmare rating și perspectivă	8 noi 2019	BBB-	F3	BBB-	F3	Stabilă	BBB+
	10 mai 2019	BBB-	F3	BBB-	F3	Stabilă	BBB+

Cronologic, a doua agentie de rating care va revizui ratingul de tara al Romaniei este **Moody's**, pe data de **12 septembrie**. Istoricul de evaluare a riscului suveran al acestei agentii il regasim in tabelul alaturat.

Moody's – Istoric evaluare risc suveran

Acțiune	Data	Titluri de stat		Plafon de țară și alte ratinguri						Perspectiva
		În valută	În monedă locală	Plafon de țară		Ratinguri pe termen scurt		Depozite bancare		
				În valută	În monedă locală	În valută	În monedă locală	În valută	În monedă locală	
Modificare perspectivă	Mar-25	Baa3	Baa3	A2	A2	P-3	P-3	Baa3	A3	Negativă
Confirmare rating și perspectivă	Noi-23	Baa3	Baa3	A2	A2	P-3	P-3	Baa3	A3	Stabilă
Modificare perspectivă	Oct-21	Baa3	Baa3	A2	A2	P-3	P-3	Baa3	A3	Stabilă
Modificare plafon țară	Dec-20	Baa3	Baa3	A2	A2	P-3	P-3	Baa3	A3	Negativă
Modificare perspectivă	Apr-20	Baa3	Baa3	A3	A3	P-3	P-3	Baa3	A3	Negativă
Confirmare rating și perspectivă	Iul-19	Baa3	Baa3	A3	A3	P-3	P-3	Baa3	A3	Stabilă

Si aceasta agentie a oferit o prima reactie fata de pachetul de masuri fiscale decis de guvernul roman. Moody's considera masurile fiscale asumate recent de Guvern drept „un pas important" in directia echilibrarii bugetare, dar avertizeaza ca orice deviere de la planul asumat ar putea submina eforturile de stabilizare si ar putea exercita presiuni suplimentare in sens negativ asupra ratingului suveran al tarii.

Standard & Poor's – Istoric evaluare risc suveran

Acțiune	Data	În valută		În monedă locală		Perspectiva
		Termen lung	Termen scurt	Termen lung	Termen scurt	
Modificare perspectivă	24.ian.25	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Negativă
Confirmare rating și perspectivă	11.oct.24	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	12.apr.24	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	13.oct.23	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	14.apr.23	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	14.oct.22	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	15.apr.22	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	15.oct.21	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Modificare perspectivă	16.apr.21	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	4.dec.20	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Negativă
Confirmare rating și perspectivă	5.iun.20	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Negativă
Modificare perspectivă	10.dec.19	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Negativă
Confirmare rating și perspectivă	30.aug.19	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă
Confirmare rating și perspectivă	15.mar.19	BBB-	A-3	BBB-	A-3	Stabilă

A treia si cea mai influenta agentie de rating, **S&P Ratings**, va oferi un update al ratingului de tara mai tarziu, **in luna octombrie**. La fel ca in cazul celorlalte agentii, ratingul actual se afla pe ultima treapta a celor „recomandate investitiilor",

insa la ultima revizuire perspectiva a devenit negativa, asa cum vedem din tabelul de mai sus care sumarizeaza ratingurile de tara primite de Romania in ultimii sase ani.

Cu siguranta, masurile economice pe care guvernul le va initia vor urmari si obtinerea unei evaluari pozitive din partea acestor agentii de rating. Iar primele semnale indica faptul ca suntem pe drumul cel bun. Totusi, nu avem un verdict favorabil asigurat, situatia ramanand in continuare foarte fluida.

Ca atare, piata va traversa momente de volatilitate semnificativa la momentul acestor anunturi, fiind recomandabila o atentie sporita si o prezenta mai activa pe piata in preajma acestor date.

5. Comisia Europeana – fonduri europene

Fondurile europene constituie un element indispensabil al functionarii echilibrate a statului roman in actuala perioada. Ele reprezinta nu doar o resursa financiara extrem de importanta, dar si un plus de credibilitate pentru ceilalti finantatori.

Piata valutara si costul de finantare al statului roman sunt strans legate de functionarea corespunzatoare a relatiei dintre Romania si Uniunea Europeana. Comisia Europeana a dat semnale pozitive privind planul de redresare fiscala al Romaniei, insa atrage atentia ca implementarea acestor masuri este cruciala pentru a pastra accesul la fonduri.

In acest context, Comisia Europeana este deschisa pentru renegocierea PNRR, principalul obiectiv fiind absorbtia integrala a subventiei in valoare de 13,1 miliarde de euro, fara penalitati. Pentru a realiza acest lucru, executivul roman trebuie sa se asigure ca are timpul necesar pentru ca toate obiectivele de investitii asumate sa fie implementate pana la 31 august anul viitor.

Ca un exemplu negativ, recent Comisia a anuntat ca Romania are la dispozitie 6 luni pentru a rezolva etapele problematice din PNRR si pentru a debloca suma suspendata de 869 de milioane de euro, termenul limita curgand de la 28 mai 2025 si incheindu-se pe 28 noiembrie 2025.

Exista trei masuri problematice identificate. Prima este legata de operationalizarea Autoritatii pentru Monitorizarea Indicatorilor de Performanta ai Intreprinderilor Publice (AMEPIP), pentru care sunt suspendate 330 de milioane de euro. A doua masura este legata de administratorii companiilor din subordinea Ministerului Energiei, unde inca exista numerosi administratori revocati, suma suspendata

fiind de 227 de milioane de euro. Al treilea jalon este legat de reformarea intarziata a sectorului pensiilor speciale, unde sunt suspendate 231 de milioane de euro.

Dupa cum observam, relatia cu Uniunea Europeana contureaza masurile cuprinse in programul de guvernare. Sub presiunea incasarii unor sume vitale pentru functionarea economiei, guvernul ar putea gasi o parghie pentru fortarea unor procese de restructurare.

Banii europeni sunt indispensabili in reusita procesului de reechilibrare financiara a Romaniei, atat prin sumele primite, cat si prin semnalul transmis ca schimbarea in bine a gestionarii finantelor publice este reala si ca se afla pe o traiectorie corecta. O colaborare considerabil imbunatatita cu Comisia Europeana a fost una dintre explicatiile evolutiilor bursiere pozitive din ultimele doua luni si, cu siguranta, ar putea continua sa insufle un sentiment pozitiv pe bursa romaneasca.

Mediul economic si bursier International

Mediul economic in care evolueaza piata bursiera locala este definitoriu pentru evolutia sa, in conditiile in care dimensiunea si adancimea pietei nu ofera deocamdata o fundatie extrem de solida in fata influentelor externe.

Pe de alta parte, lichiditatea bursiera limitata face ca prezenta investitorilor institutionali de top sa fie mai putin predictibila. Ca atare, evolutia pietelor bursiere internationale are uneori dificultati de transmisie pe piata locala, fie prin reactii disproportionat de puternice pe plan intern, fie prin lipsa unor reactii adecvate.

6. Macroeconomie: cursul de schimb si costul de finantare al statului roman

Piata bursiera locala este sensibila la evolutia pietei valutare. Desi Romania este departe de a adopta moneda euro ca moneda oficiala, foarte multe preturi pe diverse piete sunt exprimate formal sau informal in euro.

Ca atare, orice variatie a cursului de schimb EUR/RON produce emotie in societate. O crestere a cursului euro induce o stare de angoasa economica, care se transmite rapid intr-un apetit de risc in scadere pentru activele financiare exprimate in lei, asa cum sunt cele listate la BVB.

Astfel, miscarile negative de pe piata bursiera locala de la inceputul lunii mai si-au gasit corespondent in cresterea semnificativa a cursului de schimb EUR/RON, dupa cum se observa din graficul de mai jos.

In prezent, cursul euro incearca sa se stabilizeze in jurul intervalului de 5.07–5.08 lei, ceea ce inseamna o depreciere de aproximativ 2% fata de palierul in care, sub supravegherea BNR, a stagnat o lunga perioada de timp.

O stabilizare a monedei nationale ar oferi un argument suplimentar pentru evolutii pozitive pe piata bursiera locala. In acest sens, evolutia fenomenului inflationist va fi principalul element de monitorizat.

Costul de finantare a statului roman este un indicator care masoara direct apetitul de risc fata de activele financiare romanesti, titlurile de stat fiind cele mai sigure active financiare de pe piata locala.

Evolutiile negative din economie din ultimul an au urcat randamentele titlurilor de stat pana la maximele ultimilor ani. In ultimele doua luni, aprecierea pietei bursiere a venit la pachet cu o scadere a acestor randamente, pe masura ce titlurile de stat romanesti au redevenit atractive pentru investitorii internationali.

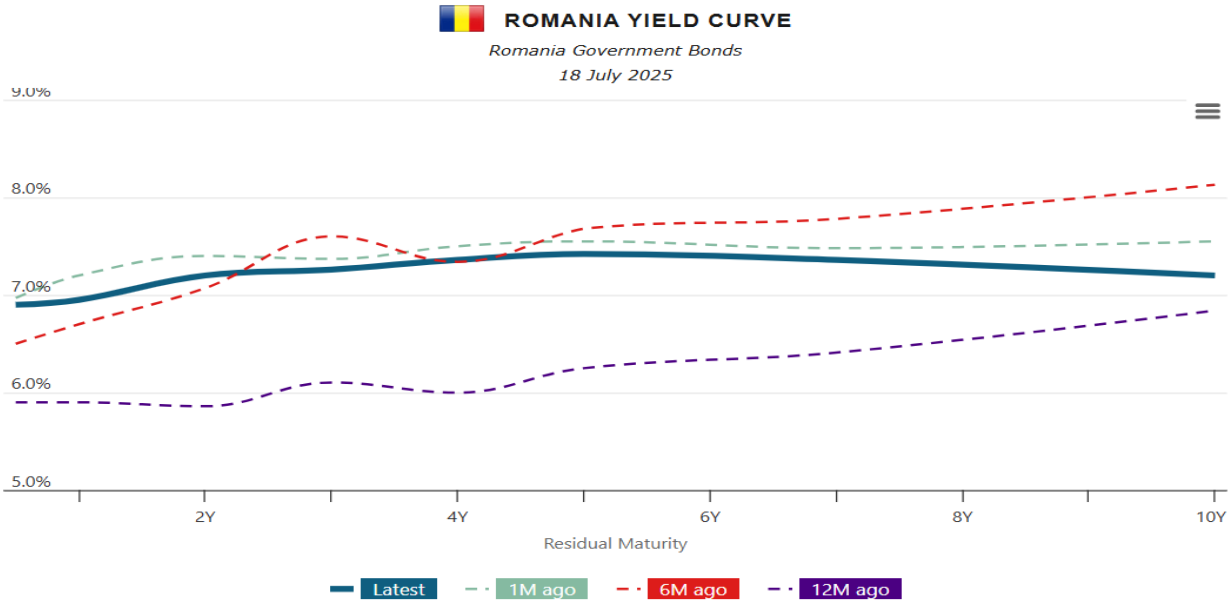

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Dupa cum vedem in graficul de mai sus, furnizat de worldgovernmentbonds.com, randamentele actuale au scazut sub cele din ultimele sase luni, iar pe scadentele lungi se apropie de nivelurile inregistrate in urma cu un an.

Este o evolutie incurajatoare, al carei trend ajuta cu siguranta si evolutiile bursiere. Indica un apetit in crestere pentru active financiare romanesti si o revenire a increderii fata de Romania.

Nivelul costurilor de finantare ale statului roman devine tot mai important prin prisma valorilor tot mai mari pe care Romania le imprumuta. In 2024, Romania a platit dobanzi de 36,3 miliarde lei. La un sold mediu al datoriei publice de 900 miliarde lei, aceasta inseamna o dobanda medie de circa 4% (exista imprumuturi mai vechi contractate la dobanzile atractive din urma cu 2-3 ani). In primele cinci luni din anul curent, conform executiei bugetare publicate de Ministerul de Finante, suma platita ca dobanzi s-a situat in jurul valorii de 22,5 miliarde lei. Anualizata, aceasta valoare indica o plata in anul curent pentru dobanzi de aproximativ 54 miliarde lei, o crestere foarte mare, de circa 18 miliarde lei.

Imprumuturile mari, suprapuse peste conditii tot mai proaste de finantare, au facut ca platile pentru dobanzi sa creasca exploziv. Cu atat mai importanta devine miza scaderii costurilor de finantare, cu cat acestea se aplica la valori in continua crestere. In acest moment, la o datorie publica ce se situeaza in jurul a 1.000 miliarde lei, fiecare 1% in costul finantarii inseamna 10 miliarde lei, echivalentul a circa 0,52% din PIB-ul Romaniei.

Costul de finantare influenteaza piata bursiera nu doar prin prisma efectului de turnesol asupra apetitului de risc, ci si direct prin evaluarile actiunilor listate. Un cost de finantare ridicat determina evaluari mai scazute, ceea ce impacteaza atat evolutiile pe piata secundara, cat si sansele pentru noi listari.

In a doua parte a acestui material vom detalia ultimii patru factori importanti care vor influenta piata bursiera romaneasca in a doua jumatate a anului curent.

Alin Brendea

18.07.2025

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Primesti informatie optimizata si relevanta pentru tine!
Cum?

Raportul saptamanal

Ce s-a intamplat saptamana aceasta pe bursa, ce stiri au miscat preturile, ce actiuni au fost cele mai tranzactionate, ce a crescut si ce a scazut, cum au evoluat actiunile pe sectoare si nu numai.

Editoriale

Opinii ale specialistilor Prime Transaction privind evenimente bursiere, trenduri economice sau orice alte evolutii cu impact asupra pietelor bursiere.

Intra in Prime Analyzer apasand pe „Prime Analyzer" dupa ce te autentifici si informeaza-te in fiecare zi!

Descopera in Prime Analyzer: Graficele pentru toti emitentii, Comparatia Rapida, Rezultatele financiare, Calendar Financiar, Stirile sortate pe emitent, Indicatori financiari, Fise de emitent si multe altele…

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Politica SSIF Prime Transaction SA privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare

Materialele ce contin recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. Datele utilizate pentru redactarea materialului au fost obtinute din surse considerate de noi a fi de incredere, insa nu putem garanta corectitudinea si completitudinea lor. SSIF Prime Transaction SA si autorii acestui material ar putea detine in diferite momente valori mobiliare la care se face referire in aceste materiale sau ar putea actiona ca formator de piata pentru acestea. Materialele pot include date si informatii publicate de societatea emitenta prin diferite mijloace (rapoarte, comunicate, presa, hotarari AGA/AGEA etc.) precum si date de pe diverse pagini web.

SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul asupra riscurilor inerente tranzacțiilor cu instrumente financiare, incluzând, fără ca enumerarea să fie limitativă, fluctuația prețurilor pieței, incertitudinea dividendelor, a randamentelor și/sau a profiturilor, fluctuația cursului de schimb.Materialele ce conțin recomandări de investiții realizate de către SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu își asumă responsabilitatea pentru tranzacțiile efectuate pe baza acestor informații.SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul că performanțele anterioare nu reprezintă garanții ale performanțelor viitoare.

Decizia finala de cumparare sau vanzare a acestora trebuie luata in mod independent de fiecare investitor in parte, pe baza unui numar cat mai mare de opinii si analize.

SSIF Prime Transaction SA si realizatorii acestui raport nu isi asuma niciun fel de obligatie pentru eventuale pierderi suferite in urma folosirii acestor informatii. De asemenea nu sunt raspunzatori pentru veridicitatea si calitatea informatiilor obtinute din surse publice sau direct de la emitenti. Daca prezentul raport include recomandari, acestea se refera la investitii in actiuni pe termen mediu si lung. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Istoricul rapoartelor publicate si a recomandarilor formulate de SSIF Prime Transaction SA se gaseste pe site-ul www.primet.ro, la sectiunea „Informatii piata"/"Materiale analiza". Rapoartele sunt realizate de persoane care desfășoară activități de analiză pentru SSIF Prime Transaction S.A., fie în baza unui contract individual de muncă, fie în baza unei alte forme de colaborare sau relații contractuale. Identitatea persoanei sau persoanelor implicate în elaborarea fiecărui material sunt indicate în cuprinsul acestuia. Raportul privind structura recomandarilor pentru investitii ale SSIF Prime Transaction SA, precum si lista cu potentiale conflicte de interese referitoare la activitatea de cercetare pentru investitii si recomandare a SSIF Prime Transaction SA pot fi consultate aici.

Rapoartele se pot actualiza/modifica pe parcurs, la momentul la care SSIF Prime Transaction SA considera necesar. Data la care se publica/modifica un raport este identificata in continutul acestuia si/sau in canalul de distributie folosit.

Continutul acestui raport este proprietatea SSIF Prime Transaction SA. Comunicarea publica, redistribuirea, reproducerea, difuzarea, transmiterea, transferarea acestui material sunt interzise fara acordul scris in prealabil al SSIF Prime Transaction SA.

SSIF Prime Transaction SA aplica masuri de ordin administrativ si organizatoric pentru prevenirea si evitarea conflictelor de interese in ceea ce priveste recomandarile, inclusiv modalitati de protectie a informatiilor, prin separarea activitatilor de analiza si research de alte activitati ale companiei, prezentarea tuturor informatiilor relevante despre potentiale conflicte de interese in cadrul rapoartelor, pastrarea unei obiectivitati permanente in rapoartele si recomandarile prezentate.

Investitorii sunt avertizati ca orice strategie, grafic, metodologie sau model sunt mai degraba forme de estimare si nu pot garanta un profit cert. Investitia in valori mobiliare este caracterizata prin riscuri, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori.

Autoritatea cu atributii de supraveghere a SSIF Prime Transaction SA este Autoritatea de Supraveghere Financiara, http://www.asfromania.ro

Aceste informatii sunt prezentate in conformitate cu Regulamentul delegeta (UE) 565/2017 si Directiva 2014/65/UE.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO